

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان

لشمانیوز

شناسنامه ی پرورش آموزشی

عنوان	لشمانیوز
تهیه و تنظیم	زهره علیزاده
سمت	کارشناس پرستاری
تایید کننده و نظارت	کارگروه آموزش به بیمار
سال بازنگری	1405
ناظر کیفی	
دکتر حمیدرضا شرکت العباسیه	

واحد آموزش به بیمار و ارتقاء سلامت همگانی

۳. جمع آوری و دفع صحیح زباله‌ها از محیط زندگی و جلوگیری از تجمع زباله‌ها در محیط زیست.
۴. استفاده از پماد دور کننده حشرات هنگام کار شبانه در فضای باز.
۵. بهسازی و نظافت محیط زندگی و مرمت سوراخها و شکافهای موجود در دیوار و سقف منازل.
۶. جلوگیری از انباشته شدن هر گونه پس مانده غذایی در داخل و بیرون منزل.
۷. جداسازی آغل حیوانات اهلی از محیط مسکونی و بهسازی و مرمت شکافهای موجود در دیوارها و سقف محل زندگی دام و تخلیه منظم فضولات دامی به خارج از محیط زندگی.
۸. استفاده منظم و صحیح از حشره کشهای خانگی جهت مبارزه با پشه خاکی در اماکن سر بسته.
۹. معدوم ساختن سگ‌های ولگرد.
۱۰. مبارزه با جوندگان با استفاده از روش‌هایی مانند تله گذاری و سموم موش کش.
۱۱. تخریب و تسطیح اماکن مخروبه و پیرسازی گودال‌های مرطوب.
۱۲. جمع‌آوری زباله در سطل‌های درب دار یا کیسه‌های زباله.
۱۳. حفاظت از زخم سالک با گاز استریل یا لباس مناسبی که محل زخم را بپوشاند و از پخش آلودگی جلوگیری نماید.

منبع:

- * پرستاری کودکان ویلی ونگ ۲۰۱۸
- * لاکمن ۱۳۹۶

شماره تلفن بیمارستان: ۰۸-۳۳۳۳۶۱۴۲

داخلی بخش اطفال ۲۵۹۹

آموزش همگانی: ۳۳۳۳۸۱۵۶

وب سایت : rahimi.Lums.ac.ir

عامل نحوه سرایت

- * عامل بیماری تک یاخته‌ای است به نام لیشمانیا که در زخم‌های پوستی ناشی از این بیماری در انسان، جوندگان و سگ وجود دارد. تمایل زیاد پشه خاکی به خون خواری از زخم‌های سالک سبب ورود انگل به داخل بدن پشه می‌گردد.
 - * یکی دیگر از راههای انتقال بیماری تماس زخم‌های عادی با ترشحات سالک بیمار می‌باشد.
- دو نوع سالک به طور معمول شناخته شده‌است:

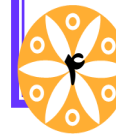
۱. سالک خشک یا نوع شهری: در این نوع، ضایعه پوستی دارای ظاهری خشک بوده و تعداد زخم‌ها کم و بدون درد می‌باشد.
۲. سالک مرطوب یا نوع روستایی: زخم دارای ظاهری مرطوب بوده و دردناک می‌باشد. تعداد زخم‌ها زیاد و وسیع بوده و بیشتر در دست و پا هست دیده می‌شود.

درمان و مراقبت های اولیه:

- * مراجعه به پزشک و یا نزدیکترین مرکز بهداشتی، درمانی.
- * شستشوی روزانه با آب و نمک (یک بطری آی جوشیده با دو قاشق غذاخوری نمک طعام) سبب بهبودی خود به خودی طی یک دوره ۳ تا ۶ ماهه می‌شود.

راههای پیشگیری :

۱. نصب توری فلزی در جلوی درب و پنجره‌ها
۲. استفاده از پشه بند با سوراخهای بسیار ریز که پشه‌ها نتوانند از آن عبور کنند. آغشته نمودن پشه بند به حشره کش توسط مرکز بهداشت.

لیشمانیاز به انگلیسی (leishmaniasis) یا لیشمانیوز (leishmaniosis) یک بیماری است که در پی تک‌یاخته انگل‌های طبقه لیشمانیا به وجود می‌آید و از طریق نیش نمونه‌های خاصی از پشه خاکی گسترش می‌یابند.

این بیماری به سه صورت عمده ظاهر می‌شود :

- * لیشمانیوز پوستی
- * لیشمانیوز پوستی - مخاطی
- * لیشمانیوز احشایی

نوع پوستی این بیماری نشانگانی همچون زخم پوست دارد. نشانگان نوع پوستی - مخاطی این بیماری زخم پوست، دهان، و بینی هستند. لیشمانیاز احشایی در آغاز نشانگانی همچون زخم پوست دارد و سپس نشانگانی همچون تب، کاهش گلبول قرمز، و بزرگ شدن طحال و کبد بروز پیدا می‌کنند.

عوامل خطر

بیش از ۲۰ گونه لیشمانیا باعث ایجاد عفونت در انسان‌ها می‌شوند. عوامل خطر شامل فقر، سوء تغذیه، قطع درختان جنگلی، و شهری‌سازی هستند.

تشخیص

راه تشخیص هر سه نوع لیشمانیا، دیدن انگل آن زیر میکروسکوپ می‌باشد نوع احشایی بیماری را می‌توان از طریق آزمایش خون نیز تشخیص داد.

انواع

۴ نوع بیماری در اثر ابتلاء به این انگل ایجاد می‌شود.

(۱) نوع پوستی در مناطقی که در معرض گزش پشه قرار می‌گیرند، منجر به ایجاد زخم‌هایی در صورت دست و پاها می‌گردد. معمولاً ضایعات طی چند ماه بعد بهبود می‌یابد و ممکن است اسکار به جای بگذارد.

(۲) نوع پوستی منتشر، ضایعات پوستی مزمن و منتشر ایجاد می‌کند. ضایعات، مشابه ضایعات موجود در جذام است. درمان این ضایعات مشکل است.

(۳) نوع پوستی - مخاطی، ضایعات به‌طور نسبی یا کامل، غشاهای مخاطات بینی، دهان و بافت‌های اطراف را تخریب می‌کند.

(۴) نوع احشایی که کالا آزار نامیده می‌شود، با تب بالا، کاهش وزن، بزرگ شدن سائز کبد و طحال و آنمی مشخص می‌شود. در صورت عدم درمان، مرگ‌ومیر طی ۲ سال اجتناب‌ناپذیر است.

علائم

* علایم پوستی لیشمانیوز شامل تنگی نفس، زخم‌های پوستی، گرفتگی بینی، آبریزش بینی، خون‌ریزی از بینی، اختلال در بلع، و زخم‌هایی در دهان، زبان، لثه، لب‌ها، بینی و داخل بینی است.

* علایم درگیری احشایی در اطفال با سرفه، اسهال، تب، استفراغ به‌طور ناگهانی و در بالغین اغلب با تب ۲ هفته تا ۲ ماهه که با علائمی مانند خستگی، ضعف و کاهش اشتها همراه است. احساس ضعف با بدتر شدن بیماری بیشتر می‌شود.

* سایر علایم در لیشمانیازیس احشایی عبارتند از درد شکم، تب طولانی‌مدت، تعریق شبانه، پوسته پوسته شدن و تیره شدن پوست، نازک شدن مو و کاهش وزن.

ناقل بیماری

* ناقل بیماری سالک حشره بسیار کوچکی به نام پشه خاکی است که روزها در پناهگاه‌های تاریک و گرم و مرطوب مانند شکاف‌های دیوارها، زیرزمین منازل، پشت اشیاء ثابت در منزل مثل کمد‌ها، قاب عکس و داخل اصطبل‌ها، اطراف توده‌های زباله، کودهای حیوانی، اماکن متروکه، لانه جوندگان و غارها زندگی می‌کند.

* پشه خاکی شب‌ها تخم‌های خود را در داخل زباله، لانه جوندگان و گودال‌های مرطوب قرار داده و نوزادان آن در مرحله کرمینه در همین محل رشد می‌یابد.